

Quoniam celsitudinis vestrae reverentia de viro ineffabili me quoque fari commonuit, elegi plus apparere praesumptor temerarius, quam vestrae voluntati contrarius. Et quidem tanti lucernam luminis aureo sustollendam candelabro super arundineum et fragile vehiculum attollens videor deprimere, dum levare cupio; utque trahunt oculos radiantia lumina solis: ita nimio sui splendore nostrae mentis hebetudinem tanti patroni gesta reverberant. Cæterum ut mendicatis tinnulisve utar sermonibus,

Si vox infragilis, pectus mihi firmiter esset,
Pluraque cum linguis pluribus ora forent,
Non tamen idcirco complecterer omnia verbis,
Materia vires exsuperante meas:
Invida me spatio natura coercuit arcto.
Ingenio vires exiguasque dedit.

Quia vero bona voluntas pro facto sæpe reputatur, si non est unde comparetur gratia, venia saltem non negabitur. Hinc est quod vidua quæ duo misit æra in gazophylacium, Cræsi divitiis præferatur: quia sinceram devotionem obtulisse creditur, divitiis ditioerem. Oportebat sane non in sapientia verbi sanctum efferre, qui suorum luce meritum coruscat. Sic licet mensis regalibus nectareus liquor patulis distribuatur flalis, tamen in angustiis cyathis interdum propinatur. Dignum profecto fuit ut vita illius Romæ particulatim scriberetur, qui, dum vixit, Romanorum principum, Petri dico et

A Pauli, maximus cultor existisse cognoscitur. Si hec modo culpam evasero, vestrae dignationi deputabitur, qui dedistis animos, ut inciperem, et congruum rebus ordinem præfixistis. Denique jussionem vestram tanta comitatur efficacia, quod quidquid injungitis non gravat, licet arduum sit a natura. Unum difficile reperi quod mea magis fecere delicta mundo me redditum, qui duram Pharaonis servitutem abdicaveram. Nunc primum novi jam in terris celestis regni habitaculum. O si liceret ulterius cælestis sanctorum associari! pedibus vestris procumberem, ne a consortio beatorum obsessus omni crimine excludere. Ego socius peccatis et spoliatus virtutibus, languentium medicos animarum adieram, et iterum latronibus expositus plagis recrudescens compellor exclamare: Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ: ego morbida ovis procul a stabulis aberrans, nisi me pius pastor reducat, cito deficiam, et in ipso conamine vestigia concident assurgentis. Ego prodigus ille substantiam Patris perdidit, dum quod Cluniacus docuit Romæ servare non potui. Ego ne cum multis perirem Lot egredientem ad montana sequi proposueram, sed retro respiciens versus in statuam semitas justorum non observavi. Superest ut magnitudinis vestrae clementia, me regredi ab urbe præcipiat, qui progredi non possum, et oratu fratrum me sancti Spiritus aura provehat ad portum optatum.

EPITOME VITÆ SANCTI HUGONIS ABBATIS CLUNIACENSIS

Ab Ezeloné atque Gilone, proxime ab obitu sancti scriptæ, per anonymum excerpta.

(Vide Patrologiæ, tom. CLIX, col. 909.)

HISTORIA DE VIA HIEROSOLYMITANA

AUCTORE GILONE.

(Vide Patrologiæ tom. CLV, col. 000.)

GILONIS TUSCULANI EPISCOPI

LEGATI APOSTOLICI

Acerrima disputatio adversus Antiochenum patriarcham quod nolit papæ Romano concedere primatum, contemnat litteras papæ, ignominia afficiat papales legatos, seseque non filium dicat, sed fratrem papæ, cum injuria Decalogi.

Æoud LUDWIG. Reliquiæ mss. dipl., p. 452.

ÆCIDIUS Tusculanus episcopus, apostolicæ sedis legatus, B. Antiocheno patriarchæ. Quod relatione non didici vel rumusculorum deceptoriam varietate, C imo sub interminatione magni discriminis cum exacerbentia declamo, experientiam proferens, non conjecturam. Contempseras jam sæpenuero san-

etiam et apostolicam sedem, litteras omnium christianorum Patris insolenter respuens, legatos ejus, contra tuam professionis sacramentum, rejiciens. Ego tamen legationem domini mei papae assumens, cum his qui oderunt pacem, pacificus esse optabam spe correctionis, non consensu malignitatis, decebam ad hoc habitae tecum familiaritatis aliquantulae contubernium, quod me tibi fidelissimum praesentabat, propensiorum ad obsequendum tuae charitati, quam ad arguendum. Demum si aliquando persona potens minus aptum delegaverit nuntium, non despicitur humilitas missi, quia servatur reverentiae mittentis domini. Tu autem, summi papae non attendens imperium, me conservum tuum de finibus nostris exturbasti suffocatum aestimans, si allegatum tibi directe silentium imponeres. In quo nimirum facto tibi dicit Zacharias propheta: *Leva oculos tuos et vide maledictionem, quasi volumen volans ad domum jurantis in nomine meo mendaciter, ut consumat eam.* Scriptis profecto et patentibus argumentis amodo demonstrabitur universis, quanto cum tuo periculo contra omne fas et jus tentes antiquum Divinitatis consilium immutare, quodam supercilio Romanum contemnens dominium. Illi sane post communem in baptismate promissionem, in consecratione tua coram Domini sepulcro, obedientiam papae promisisti, sumpsisti denno pallii fidem, cooperante domino Mauricio Portuensi episcopo. Jam pridem erroris seductus phantasmate, ascendisti equum superbiae, ut cadas retro confusus, non in faciem, ut Saulus. Qualis vero, quam lamentabilis vere et detestabilis est illa sacrilega usurpatio qua te collegam et fratrem domini papae jactas, quod dicere ad haec usque tempora omnis horruit Christianus, et dicentem inter christianos Ecclesia non habuit. Ignoras Petram a petra Christo denominatum, super cujus corpus Romae tota consistit Ecclesia. Petrus iste implet fundam et Philis haerem Goliath in frontem percutit, ubi crucis vexillum profanus et impius non habet. Omnis siquidem Ecclesia Romana adversarios cernit. Fundamentum aliud, praeter id quod positum est, frustra laborantes statuere. Recordate tandem quod sacra historia narrat: Profecti arrogantes de Oriente in campum Sennaar construxerunt turrem Babel, habentes lateres pro saxis, et bitumen pro cimento. Oriens non immerito universalis Ecclesia Roma est, a qua quicunque resilierit, fetorem omnibus sociis facit, Sennaar enim fetor eorum interpretatur, de quibus propheta: *Computruerunt iniquitatibus suis.* Et Isaia: *Erit pro suavi odore fetor, et pro zona, etc.* Istis terrenis voluptatibus dediti luto et lateribus caelum attingere cupientes, dum attolunt se super se, confusionis sempiternae Babel aedificant cum Aegyptiis, qui cum simili opere filios Israel affligebant, in abyssum repente dissolvendi. Enimvero si in petra fidei, quae est Romana Ecclesia Petri, aedificii fabricam construeres, non in arena mundanae spei, in qua Moyses sepelivit Aegyptium, memor esses beneficii a pia

A matre tibi copiose collati, libenter te subjiceres illi, quae quoscunque reges tibi subiecit. Hoc sanctum ut implere valeas, clama cum Isaia: *Lateres ceciderunt, sed quadris lapidibus aedificabimus. Sic comoros succiderunt, sed cedros immutabimus.* Alioquin time, quod proverbium tibi specialiter imprecatur. Oculum qui subsannat patrem et despicit matrem, effodiant corvi de torrente, et comedant enim filii aquilae. Quod procul dubio reipsa tibi continget, quando dictante Justitia dominus papa, episcopi, cardinales, tota accordante Ecclesia, adversus praesumptiones tuas consurgent. Tunc praesumptiones tuae crepabunt, qui te in saltum dirigens ultra metas tui ordinis te extollis, non considerans te ipsum. Porro bonum est ut oculus scandalizans eruat et projiciatur, quatenus intuitus superbiae et malitiae obteratur, et oculus sanae fidei simplicitatis aperiat. Unde dicit Apostolus: *Si quis inter vos videtur esse sapiens.* Qui aliquando excaecatur illo superbo oculo, spiritali illuminatus est a Domino. Haec tamen Romanae Ecclesiae recompensas, quae miseram Antiochiam ex ipsis hiantium faucibus hostium valenter, violenter extraxit jam funditus absorptam, et in dies filios suos ad conservandam eam mittit, suam tolerans imminutionem, ob ipsius liberationem? Mirum in modum factum est, sicut quod dicit Aneas: Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremum, auriculae, ita vos eripuit apostolica pietas de inestimabili Persarum rabie. O altitudo profunda! Parum erat litteras domini papae negligere, si non et me ipsum episcopum tu, episcopus, per tuum capellanum et characteres contumeliosos confutares, legatum domini tui impudenter repelleres? Nesciens forsitan legationem solam sequestram pacis vel belli a sapientibus nuncupari. Utinam aperiret Dominus oculos tuos, sicut aperuit caeci, videns multo plures nobiscum esse, quam tecum. Sed pudor caecitate percussus nisi per Elyseum ducaris in Samariam, sicut Benadad, visum recuperare non poteris, videlicet per obedientiam domini papae redire ad metropolim Israelitarum, Romanam Ecclesiam. Sin autem, ut Balaam, apertos tandem habebis oculos, cum sola vexatio dabit intellectum, timendum certe et vere timendum, ne propter tuam singularem extollentiam Orientalis confundatur Ecclesia, inter se intestinum mittens excidium, et Occidentalis Ecclesiae perdens auxilium. Quod indubitanter eveniet, nisi ad te redieris, et nisi suffraganeos suos Trevirensi archiepiscopo libere dimiseris, nullius in hoc sustinens praedictum, si domini papae mandatum observes. Scandalis istis de medio sublatis per Psalmistam loquatur Dominus pacem in plebem suam et in... et ambulabimus in domo Domini cum consensu. Ceterum in rebellionem cum pertinacibus pacem non habemus, ne operibus malignis communicemus, quia nec spiritus haec fecit pacem, hominibus bonae voluntatis offerens. Confidimus tamen ex divina pietate, quod vel ab his admonitus cessabis. Denique si de schola Petri An-

thlochenam Ecclesiam processisse asseris, navem Petri in Jerusalem ædificatam cognosce, portuque ab illo anchora soluta littoribus vestris per æstuantium volumina undarum applicuisse. Attestante enim Domino oportebat prædicari Evangelium in omnes gentes incipientibus ab Jerusalem. Igitur

quia Sion principium nostræ salutis diversis de causis exaltare nos convenit, ut exaltemur. Postremo pro Christo legatione fungens, tanquam Deo exhortante per me, obsecro, reconciliare Patri tuo, ut vivas propter eum, qui est pax nostra, qui fecit utramque uniri.

ANNO DOMINE MCKLII

GAUFRIDUS

CATALAUNENSIS EPISCOPUS

NOTITIA

(*Gallia Christiana*, tom. IX, pag. 879).

« Cum B. Bernardus, inquit Albericus in Chronico, in episcopum Catalaunensem fuisset electus, recusavit, et per ipsum Gaufridus abbas Sancti Medardi Suessionensis sit episcopus Catalaunensis. » Succinit Chronicon S. Medardi, Spicil. tom. II, pag. 787, in hæc verba : « Anno 1131 Gaufridus cognominatus Collum-cervi, abbas ecclesiæ B. Medardi, episcopus Catalaunensis effectus est. » Paulo post vero missus est cum Matthæo Albanensi episcopo ab Innocentio II papa ad Ludovicum VI Francorum regem, ut eum consolaretur de morte Philippi, filii ejus primogeniti. Anno sequenti, quo consecratus est, confirmavit Laurentio abbati Sancti Vitoni fundationem prioratus Calidi-fontis, aliaque omnia ejusdem monasterii bona in sua diocesi posita; et anno 1133 ecclesiæ Cellensi quasdam ecclesias. An. 1134 monasterium in Argona fundavit deditque canonicis regularibus, qui postea ad ordinem Cisterciensem transierunt. Anno 1137 subscripsit fundationi Carthusiæ Montis-Dei, deditque Odoni abbati S. Remigii Remensis altare Lupemontis. Anno 1138 litem Manassis II episcopi Meldensis cum Risendi abbatissa Faræ-monasterii diremit cum aliis arbitris. Eodem anno ad ejus preces Guarinus dedit monasterio Novigenti ecclesiam de Fontanis juxta Montem-Desiderii, quæ adhuc sub manu laica erat, et monasterio Sancti Petri personatum totius parochiæ Vitriacensis. Anno 1140 adfuit concilio Senonensi adversus Petrum Abælardum; præsensque fuit cum Hugo Roceii comes satisfecit ecclesiæ Sancti Remigii Remensis. Eodem anno fundavit anniversarium

B suum in ecclesia Sancti Martini a Campis Paris. Eodem circiter tempore composuit cum Hugone episcopo Autissiodorensi litem quam habebat abbatissa Faræ-monasterii cum episcopo Meldensi. Ad eum scripsit Petrus venerabilis abbas Cluniaci lib. II, epist. 43, in hæc verba : « Vos Cluniacensis, ino divini ordinis per totam Franciam primum disseminatorem, auctorem, provectorem : vos, inquam, inveterati draconis de tot monasteriorum cubilibus expulsorem : vos diuturni somni, et longi monastici torporis excitatorem; hæc et mille talia dum recolo, dum rumino, dum teneo, totus et integer in sacrum vestrum amorem flammescio. Inde est quod de duobus vos alterum elegi, quos in non fictæ charitatis vertice totius Belgicæ Galliæ vestræ amicis præponendos non tantum credidi, sed et publice prædicavi. Quid et illud quod et tantæ urbi non solum episcopum, sed et principem necessario vos esse oporteat : nihil de monacho pontifex vindicet, nihil de religione princeps usurpet, nihil de prisco ordine mundus furetur. » Anno 1141 confirmavit cellæ Brigensi tertiam partem decimæ ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Codreio. Anno 1142 subscripsit chartæ Sansonis archiepiscopi Romensis pro monasterio Sancti Theoderici; et obiit v vel vi Kal. Junii, ex Necrologiis : eodem anno, non sequenti, ut fert Chronicon S. Petri Catalaunensis (si tamen in chronologia epistolarum S. Bernardi, quas modo citabimus, nihil erratum est), conditus in choro ecclesiæ cathedralis iuter aquilam et imaginem S. Stephani.